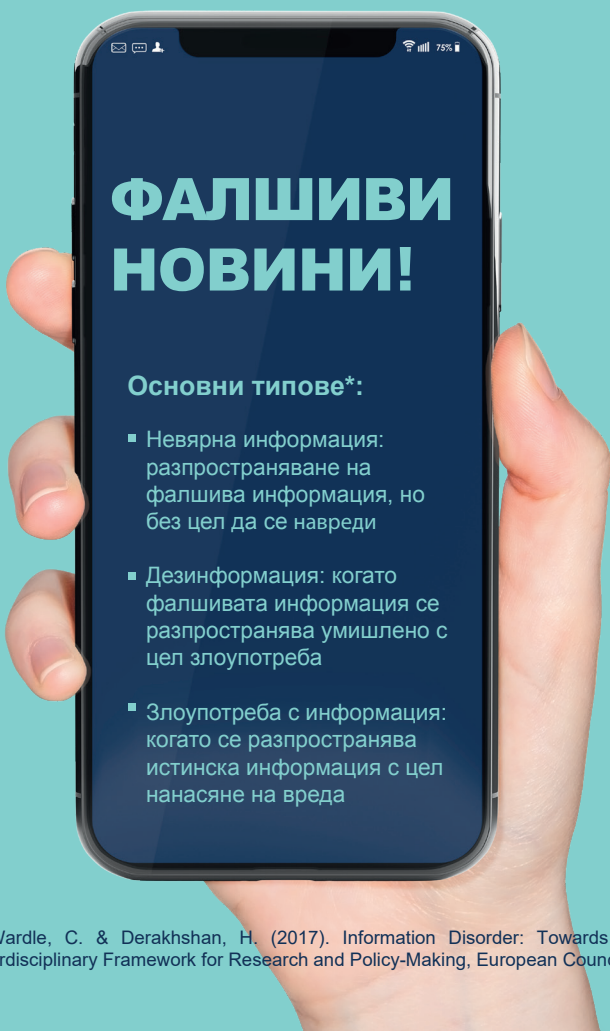

Бъди благонадежден

Постъпвай умно и различавай
фалшивите новини!

ФАЛШИВИ НОВИНИ!

Основни типове*:

- Невярна информация: разпространяване на фалшива информация, но без цел да се навреди
- Дезинформация: когато фалшивата информация се разпространява умишлено с цел злоупотреба
- Злоупотреба с информация: когато се разпространява истинска информация с цел нанасяне на вреда

* Wardle, C. & Derakhshan, H. (2017). Information Disorder: Towards an Interdisciplinary Framework for Research and Policy-Making, European Council.

Фалшивите новини се разпространяват много бързо и стигат до повече хора, отколкото вярната информация.

Не е лесно да се различи вярната от фалшивата информация, но ето някои насоки за различаване на фалшивите новини:

История или информация трудни за вярване, твърде неправдоподобни

Заглавията не съответстват на съдържанието

Липсват факти, данни от проучвания или официална статистика

Източникът е неизвестен експерт или "познавач"

Публикувани на необичаен уебсайт

Заглавията целят да предизвикат шок или гняв

Наличие на необичаен изказ и грешки

Смушаващи или графични изображения грабващи вниманието

Подозрителни дати (стара информация или събития, които сякаш са се случили току що)

Преди да повярваш или споделиш информация

ПОМИСЛИ ДВА ПЪТИ

И ОСТАНИ

БЛАГОНАДЕЖДЕН!

Ето няколко източника за откриване на фалшива информация:

[FactCheck.org](https://www.factcheck.org)

За разпознаване на истината зад всички видове политически, научни и общественополитически твърдения.

[Snopes.com](https://www.snopes.com)

За интернет слухове и градски легенди.

[wolframalpha.com](https://www.wolframalpha.com)

"Двигател на знанието" с факти и данни за почти всички теми.

Истина ли е или дали е истина

ФАКТ

Твърдение, което е вярно и може да бъде обективно проверено или доказано

НЕОСПОРИМО, ПРОВЕРИМО

"Котките и кучетата са бозайници"

Къде

Изследователски/научни публикации
Енциклопедии
Официални статистики
Официални доклади

Изразете се правилно

Доказателствата говорят...
Доказано е, че...
Потвърдено е, че...

Имайте предвид, че в реалността тези категории ще са смесени. От вас зависи как ще ги разграничите.

Твърдение, което съдържа елемент на убеждение за конкретен въпрос

ОСПОРИМО, СУБЕКТИВНО

"Котките са по-сладки от кучетата"

Къде

Вестници
Списания
Телевизия, радио
Социални медии

Изразете се правилно

Предполага се, че...
Аз/Ние/Той/Тя/Те вярва(т), че...
Моето/Нашето/Неговото/Нейното мнение/идея е, че...

МНЕНИЕ

СПЕКУЛАЦИЯ

Твърдение, направено без достатъчно и достоверна информация, или без твърди доказателства. Спекулацията е догадка или предположение, базирани на частична информация

НЕПРОВЕРИМО КЪМ ДАДЕНИЯ МОМЕНТ

"В бъдеще котките ще надминат способностите на кучетата"

Къде

Публикации
Списания
Телевизия, радио
Социални медии

Изразете се правилно

Аз/Ние/Той/Тя/Те предрича(т), че...
Аз/Ние/Той/Тя/Те подозира/смята(т), че...
Може би...

История, спекулация или частична информация, които може да са или не истина и се разпространяват бързо от човек на човек

ОБОСНОВАНИ ИЛИ НЕОБОСНОВАНИ

"Най-новите лекарства за домашни любимци имат сериозни странични ефекти, които ежегодно убиват хиляди кучета и котки"

Къде

Социални медии
Жълта телевизия
Жълти списания

Изразете се правилно

Говори се, че...
Изглежда, че...
Според слухове...

СЛУХ

2

Path Integrity

www.path2integrity.eu

 Този проект получава финансиране от програмата за изследвания и иновации на Европейския съюз „Хоризонт 2020“ съгласно споразумение за безвъзмездна финансова помощ № 824488.